

Tööturu ülevaade, 2018.a september

Vabade ametikohtade arv suurenes II kvartalis

Statistikaameti teatel oli Eesti ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides **2018. aasta II kvartalis ligi 11 400 vaba ametikohta**. Võrreldes eelmise kvartaliga kasvas vabade ametikohtade arv 8%, ent vähenes 2017. aasta II kvartaliga võrreldes 5%.

Kõrgeim vabade ametikohtade määr oli II kvartalis finants- ja kindlustustegevuses (4,7%) ning haldus ja abitegevuses (3,0%). Madalaim oli vabade ametikohtade määr kinnisvaraalasest tegevuses (0,2%) ja mäetööstuses (0,4%).

Enamik vabadest ametikohtadest asusid jätkuvalt Harju maakonnas (67%), sh Tallinnas (55%). Järgnesid Tartu maakond (11%) ning Ida-Viru ja Pärnu maakond (kummaski 5%). Vabade ametikohtade määr oli kõrgeim Lääne (3,2%) ja Põlva maakonnas (2,4%), madalaim aga Hiiu maakonnas (0,5%).

Loe täpsemalt ja vaata vabasid ametikohti tegevusalade kaupa [Statistikaameti kodulehelt](#).

Tööandjate manifesti peamised sõnumid 2018

Eestil läheb praegu hästi – maksud laekuvad (v.a need, mis laekuvad Läti), palgad kasvavad, *start-up*-skeene on popp (põhjusega), elu tundub kui lill. Kuid samal ajal tehakse uusi investeeringuid vähe (nii siseriiklikke kui ka välisinvesteeringuid), töötajaid ei jätku, õpetajaid (eriti noori) ei jätku, Haigekassal terendab ees suur puudujääk, ettevõtjate kasumlikkus langeb majandusbuumist hoolimata, innovatsiooni panustamine ei kasva.

Meil läheb tegelikult hästi tänu välisturgudele ja tööjõukriisile (paradoks). Kumbki ei kesta igavesti. Samas pole me oma konkurentsivõime huvides suurt midagi teinud. **Elu on nagu kolmes pörsakeses, kus ehitame maja, mille suurem kriis meie pealt varsti ära puhub.**

1. Kas teeme uusi asju või pigem ei tee?
2. Meie arvates on haridus tähtsaim kui kõik muu, sest inimeste tulevikuväljavaated sõltuvad nende haridusest ja õpioskustest.
3. Fookuses inimene
4. Tööturg põleb
5. Halduskoormus ja riigireform
6. Avatus

Tutvu artikliga [siin](#). Loe täpsemalt Eesti Tööandjate Keskkliidu 2018.a manifesti „[Ajaga võidu](#)“.

Teadmine annab julguse ettevõtlusega alustada

Uuringufirma Kantar Emor avaldas tänavuse finantsseire tulemused, millest selgub, et ligikaudu viiendik seni ärist eemale jäänud Eesti elanikest soovib hakata lähima viie aasta jooksul ettevõtjaks. **Ettevõtja rolliga loodetakse kaasnevat suuremat paindlikkust oma tööelu korraldamisel, aga ka eneseteostust ja sõltumatust tööandjast.**

Gloobalse ettevõtlusmonitooringu (Global Entrepreneurship Monitor, GEM) viimastel andmetel **paigutus Eesti ettevõtlikkusest 54 maailma riigi hulgas 15. kohale.**

Kantar Emori eksperdi Tauno Mändla sõnul näitab uuring kokkuvõttes seda, et suure osa Eesti elanike ettevõtlusvaim pole kuigi kõrge, sest neljal viiendikul pole kavas oma äri alustada. **Enim takistab ettevõtlusega alustamist hea ja edu töötava idee puudumine, samuti kahtlevad vastajad enda ettevõtlusega toimetulekus, peljates, et neil puuduvad vastavad oskused ja teadmised.** Ning kui ka unistused ja soovid ettevõtlusega alustamiseks on olemas, ei pruugi see sugugi tähendada, et inimesel on tegelikkuses ka riskijulgust ja reaalselt valmidust oma äri rajamiseks.

Loe Äripäeva artiklit [siit](#).

Palgatrendid

Töötajate küsitluse tulemused näitavad, et põhipalgad tõusevad – ligi poolte (47%) töötajate põhipalk on 2018.a muutunud. **Tööandjate hinnangul mõjutavad palkade muutmise otsust kõige enam organisatsiooni majandustulemused ning tööturu olukord ja vajalike töötajate saadavus turul.**

Koos töötasude ja põhipalkade kasvuga on paranenud töötajate rahulolu põhipalgaga – 2018.a kevadel uuringus osalenud töötajatest **olid oma põhipalgaga täiesti rahul 8% ja pigem rahul 31%.**

Põhipalgaga rahulolu mõjutab toimetulek töötasuga. Võrreldes varasemate uuringute tulemustega on töötajate toimetulek töötasuga paranenud – vähenenud on nende osatähtsus, kes hindavad oma toimetulekut väga halvaks või halvaks ning suurenenud on nende töötajate osatähtsus, kes hindavad oma toimetulekut keskmiseks või heaks.

Keskmise brutopalka prognoos Eestis

Rahandusministeerium	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Keskmine brutokuupalk	1221	1307	1381	1457	1540	1628
Brutokuupalka muutus	6,5%	7,0%	5,7%	5,5%	5,7%	5,7%
Reaalpalka muutus	2,9%	2,5%	3,0%	2,8%	3,1%	
Eesti Pank	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Keskmine brutokuupalk	1217	1302	1385	1468		
Brutokuupalka muutus	6,9%	7,0%	6,4%	5,9%		

Allikad: [rahandusministeeriumi 2018. a kevadine majandusprognoos](#) ja [Eesti Panga majandusprognoos „Rahapoliitika ja majandus 2/2018“](#)

Kasutatud on Palgainfo Agentuuri uuringu kokkuvõtte andmeid „Palgainfo trendid tööturul ja tasustamises“.

Miks on vaja karjäärinõustamist ka ettevõtetes?

Me ei saa eeldada kõikidelt inimestelt ja töötajatelt, et nad teavad täpselt, mida ja kuidas tahavad teha. Inimesed on tihti segaduses, eriti praegusel ajastul. Vastutustundliku tööandjana tasub oma töötajaid nende vastuste leidmisel toetada. Vastutasuks saab motiveeritud ja särasilmse töötaja, kes teab täpselt, mida ja miks ta teeb, ning kui töötaja kasutab oma täit potentsiaali, siis on kõik osalised rahul!

Ettevõttesise karjäärinõustamisega saab:

- ✓ kaardistada töötaja(te) tugevad küljed, mida võib olla praegu ei kasutata;
- ✓ avada töötaja(te) kogu potentsiaali, et tööl veedetud aeg oleks kasutatud maksimaalselt, samas nii, et töötaja energiatase jääb kõrgeks;
- ✓ hoida (võtme)töötajaid, kes muidu lahkuksid, leides neile uued arengusuunad;
- ✓ viia olemasolevad tugevused kokku ettevõtte eesmärkidega, tõsta kasumit;
- ✓ olla vastutustundlik ettevõtte, kes hoolib oma töötajatest.

Uuri täpsemalt Personaliuudise.ee lehelt.

Eesti hariduse suurim väljakutse on õpetajate nappus

OSKA hariduse ja teaduse uuring näitab, et lasteaia- ja klassiõpetajaks õppijaid on piisavalt, kuid **puudust tuntakse aineõpetajatest ja tugispetsialistest.**

Uuring tõi välja, et Eesti hariduse suurimaks väljakutseks on õpetajate järelkasvu kindlustamine. Aineõpetajaks õppijaid on vähem kui tarvis vanusest tingitud asendusvajaduse katmiseks tulevikus, **puudu jääb eelkõige loodusteaduslike ainete ja matemaatika õpetajatest.**

Uuringust tuli esile, et **piirkonniti on puuduolevate aineõpetajate osakaal erineb.** Kui Tallinnas ja Tartus napib eelkõige füüsika, geograafia ja tehnoloogia ainete õpetajaid, siis Pärnu linnas on puudu muusika-, füüsika-, ajaloo- ja prantsuse keele õpetajatest, Narvas aga ühiskonnaõpetuse, ajaloo ja tehnoloogia õpetajatest. Tutvu uuringuga [siin](#).

Kasvavad ja kahanevad põhikutsealad

OSKA meeskond on koostanud valdkonna uuringute alusel kasvavate ja kahanevate põhikutselade tabeli. Tutvu tulevikuvaatega [siin](#) (andmed paiknevad pärast teksti kolmandas lingis).

Kas töötaja on kaugtööl või töökauge?

Kaugtööd peetakse normaalseks ja tõhusaks töövormiks. Seda kinnitavad nii tööandjad kui ka töövõtjad ning **numbriliselt kasvab kaugtöötajate osakaal igal aastal**. Samas tegeletakse endiselt meetodite, mõõdikute ja muude sisult kontrollimehhanismidega, mis kaugtööd ohjes hoiaksid.

Kaugtöö loob tööjõukriisis ühiskonnas võimalusi leida ja hoida keskmisest motiveeritumaid ja lojaalsemaid töötajaid, kes on tänulikud, et saavad võimaluse olukordades, kus traditsiooniline töötegemine oleks keeruline. Olles töökohast kaugel, on see vastupidiselt levinud hirmudele võimalus olla töölähedane.

Küsimus ei ole seega kaugtöös või lähitöös, vaid töökauges ja töölähedases hoiakus – kus iganes oleme. Töösuhtes tulemuste ja protsessi hindamine on töösuhte loomulik osa, kuid kui murrame pead eraldi kaugtöö mõõdikute ja monitoorimisega või keelame kaugtöö ära hirmust kammitsetuna, peaksime hoopis mõtlema – kas õiged inimesed teevad ikka õiget tööd.

Loe artiklit [siit](#).

10 uskumatut ja vahvat ametit

Video sisaldab kümmet vahvat ametit, mille järele on maailmas vajadus, nt professionaalne Merineitsi, inim-voodisoojendaja, Lego professor, pandade kallistaja, Ferraride ostja jne.

Video leiad [siit](#).

Koostanud Janne Järva 2.oktoobril 2018.a.